

LIFE18 IPE/GR/000013

LIFE-IP CEI-GREECE

Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας
στην Ελλάδα

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΓΟΥ

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων

Μαρία Πλατή, Διαχειρίστρια Έργου

LIFE-IP CEI-Greece, Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα

Το έργο LIFE18 IPE/GR/000013 συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της ΕΕ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το έργο LIFE18 IPE/GR/000013 συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΣΤΟΧΟΣ

Συμβολή στην υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων & της Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία

ΕΤΑΙΡΟΙ

20

ΔΙΑΡΚΕΙΑ-ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

8 χρόνια (1 ΝΟΕ 2019 – 31 ΟΚΤ 2027)

15,93 εκατ. € (χρηματοδότηση ΕΕ: 60%)

ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

4 Διετείς

ΔΡΑΣΕΙΣ

Προπαρασκευαστικές (Α), Υλοποίησης (C), Παρακολούθησης (D), Ευαισθητοποίησης & διάχυσης (E), Διαχείρισης & παρακολούθησης έργου (F)

Οι εταίροι του έργου

- Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Συντονιστής
- Πράσινο Ταμείο
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής
- Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης
- Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
- Δήμοι: Τήνου, Αλοννήσου, Θήρας, Πάρου, Αντιπάρου, Ναυπακτίας

- Δήμος Αθήνας
- Δήμος Θεσσαλονίκης
- Δήμος Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης
- Δίκτυο Αειφόρων Νήσων ΔΑΦΝΗ
- Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
- Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
- ΔΙ.Α.ΔΥ.ΜΑ. Α.Ε.
- Terra Nova, Περιβαλλοντική Συμβουλευτική ΕΠΕ
- Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε.

Εθνικά σχέδια που συνδέονται με το έργο

Το έργο υποστηρίζει:

- ✓ 8 / 15 γενικούς στόχους του ΕΣΔΑ
- ✓ 4 / 10 γενικούς στόχους του ΕΠΠΑ
- ✓ 4 / 8 μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΣΚΟ

Εθνική στρατηγική για την κυκλική οικονομία

Υιοθετήθηκε τον Δεκ 2018
Το εθνικό σχέδιο δράσης της επικαιροποιήθηκε με οδικό χάρτη για την περίοδο 2021-2025
ΠΥΣ 12/29.04.2022 (Α' 84)

Έργο LIFE-IP CEI Greece

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)

Αναθεωρήθηκε για την περίοδο 2020-2030
ΠΥΣ 39/31.08.2020 (Α' 185)

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΑ)

Αναθεωρήθηκε για την περίοδο 2021-2030
ΠΥΣ 11/24.04.2022 (Α' 83)

ΣΤΟΧΟΙ ΕΡΓΟΥ

ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

1

- ✓ Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων στη βάση των αρχών κυκλικής οικονομίας (5 νησιωτικοί και 1 ορεινός δήμος)
- ✓ Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και χωριστή συλλογή (3 αστικοί δήμοι)
- ✓ Διαχείριση επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων (1 αστικός δήμος & 1 περιφέρεια)
- ✓ Εφαρμογή οικονομικών εργαλείων (1 αστικός δήμος)

ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

2

Εφαρμογή δράσεων για την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων

ΜΕΣΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ

3

Ενίσχυση της χρήσης οικονομικών εργαλείων και ανάπτυξη προτύπων δευτερογενών υλικών για την υποστήριξη της εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΟ

4

Δημιουργία γνωσιακής βάσης για την παρακολούθηση της κυκλικής οικονομίας, ιδίως στον τομέα αποβλήτων

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

5

Ανάπτυξη συμμαχιών για τη διαχείριση αποβλήτων του τομέα αγρο-διατροφής στο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας

ΣΤΟΧΟΙ ΕΡΓΟΥ

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

1

Ευαισθητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων και ευρύτερου κοινού σχετικά με την έννοια της κυκλικής οικονομίας και τη σύνδεσή της με τον τομέα αποβλήτων

ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

3

Διάχυση αποτελεσμάτων του έργου και υποστήριξη εφαρμογής και αναπαραγωγής τους σε άλλες περιοχές

2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Κινητοποίηση συμπληρωματικών χρηματοδοτικών πόρων

circulargreece

ώρα για δράση

Πιλοτικές περιοχές

Ρεύματα

Εργαλεία

Αστικοί Δήμοι
Αθηναίων, Θεσσαλονίκης,
Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης

Νησιωτικοί Δήμοι
Τήνου, Αλοννήσου, Θήρας,
Πάρου, Αντιπάρου

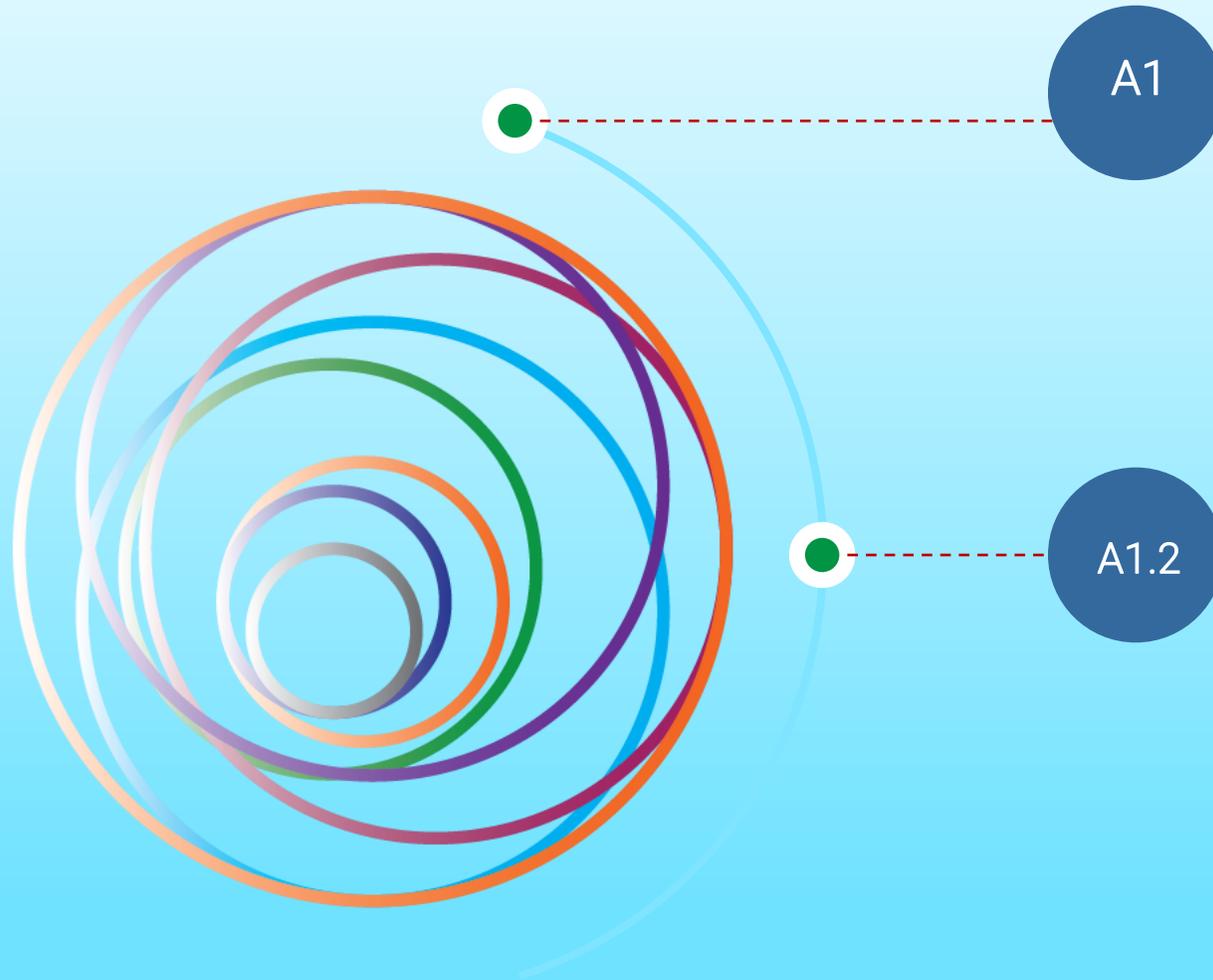
Ορεινός Δήμος
Ναυπακτίας

Περιφέρεια
Δυτικής Μακεδονίας

Υλικά με υψηλό δυναμικό κυκλικότητας
Απόβλητα με τιθέμενους από τη νομοθεσία στόχους
Επικίνδυνα οικιακά απόβλητα
Απόβλητα τροφίμων
Απόβλητα τομέα αγροδιατροφής

Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας
Υποδομές προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και χωριστής συλλογής
Οικονομικά εργαλεία (Πληρώνω Όσο Πετάω)
Τοπικές / Περιφερειακές Συμμαχίες
Εθελοντικές Συμφωνίες
Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση & κατάρτιση

A1

A1 Προσδιορισμός της υφιστάμενης κατάστασης, μελέτες εκκίνησης σε εθνικό επίπεδο και χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών

A1.1 Ειδικό Πρόγραμμα Πρόληψης Αποβλήτων Τροφίμων

A1.2 Δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών και προσδιορισμός των αναγκών τους

A1.2

Διεξαγωγή Έρευνας για την Κυκλική Οικονομία

Δημόσια Διοίκηση

Φορείς Διαχείρισης
Αποβλήτων

Επιστημονική/Ακαδημαϊκή
Κοινότητα

Παραγωγικοί Φορείς

Κοινωνικοί-Οικονομικοί
Φορείς

Η έρευνα για την κυκλική οικονομία πραγματοποιήθηκε μέσω κατάλληλα διαμορφωμένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου το οποίο απευθυνόταν προς τους φορείς που δύνανται να συνεισφέρουν στην εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα (δημόσια διοίκηση, φορείς διαχείρισης αποβλήτων, παραγωγικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς, επιστημονική, ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα), και συμπεριλάμβανε εξειδικευμένο μέρος ερωτήσεων με στοχευμένες θεματικές ενδιαφέροντος σε επίπεδο κατηγοριών φορέων.

Η έρευνα διενεργήθηκε πανελλαδικά με αντικείμενο την καταγραφή και τα συμπεράσματα της έρευνας θα αξιοποιηθούν για τον **σχεδιασμό των δράσεων οικοδόμησης δυναμικού** που προβλέπονται να υλοποιηθούν καθ' όλη τη διάρκεια του έργου στο πλαίσιο της δράσης C7, Οικοδόμηση Ανθρώπινου Δυναμικού:

1

Των αναγκών ενημέρωσης και επιμόρφωσης των εμπλεκόμενων φορέων σε θέματα κυκλικής οικονομίας στον τομέα αρμοδιότητάς τους,

2

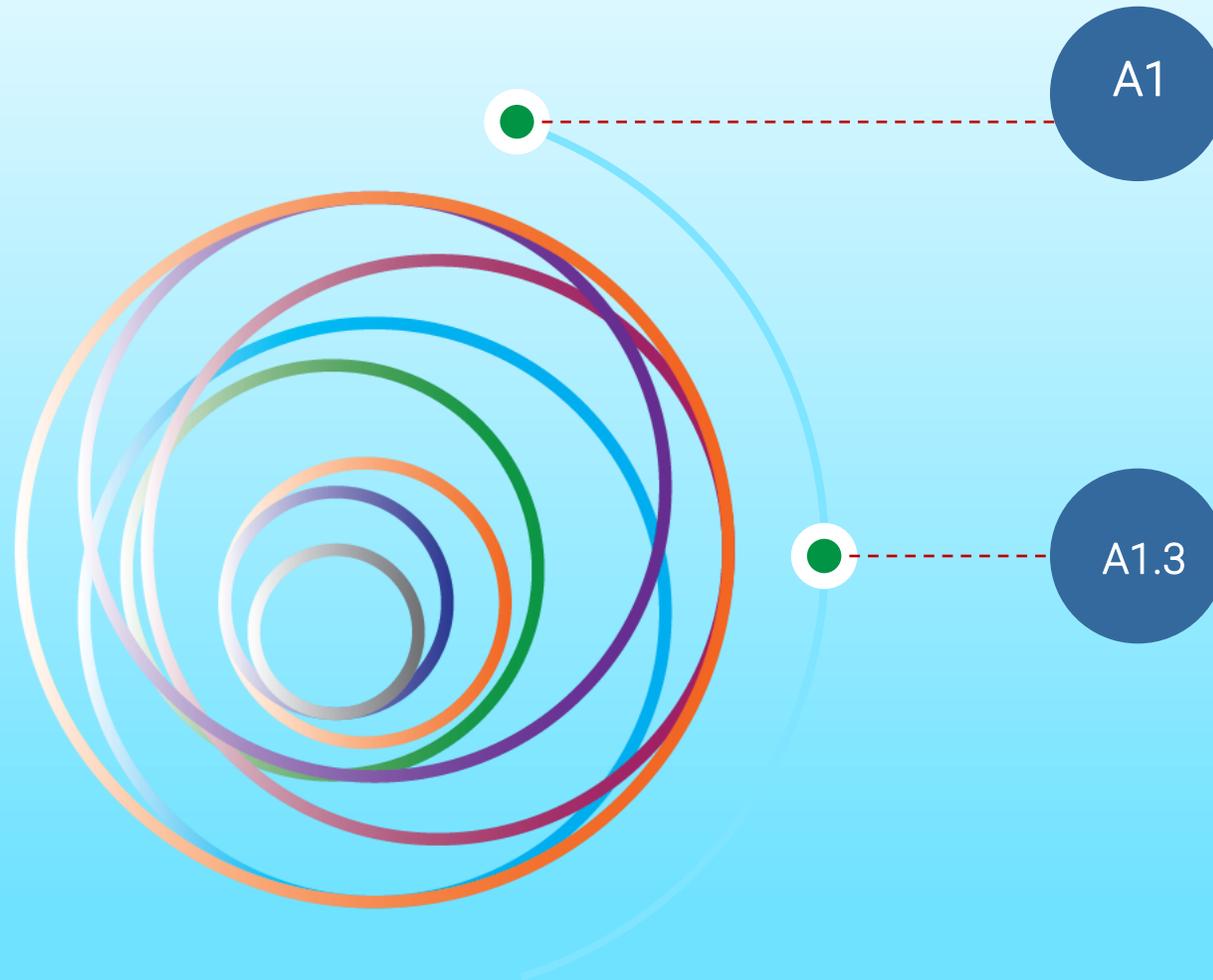
Της κρατούσας αντίληψης των εμπλεκόμενων φορέων αναφορικά με τις προκλήσεις, τις προτεραιότητες, τα μέσα προώθησης και τους τομείς με δυναμικό ανάπτυξης για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας,

3

Των απόψεών τους σε ειδικότερες θεματικές ενδιαφέροντος του έργου, όπως η εφαρμογή της νέας νομοθετικής δέσμης μέτρων της ΕΕ για τα απόβλητα και η διαμόρφωση προτύπων/ τεχνικών προδιαγραφών για τα δευτερογενή υλικά.

Προπαρασκευαστικές Δράσεις| LIFE-IP CEI - GREECE

A1 Προσδιορισμός της υφιστάμενης κατάστασης, μελέτες εκκίνησης σε εθνικό επίπεδο και χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών

A1.3. Μελέτες εκκίνησης για την εφαρμογή οικονομικών εργαλείων στη διαχείριση αποβλήτων

A1.4 Ανασκόπηση προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών για τη χρήση δευτερογενών υλικών

Ανασκόπηση οικονομικών και χρηματοδοτικών εργαλείων

Μελέτη για την πλήρη εφαρμογή του συστήματος ΠΟΠ πρώτη φορά σε ολόκληρο Δήμο, στον Δ. ΒΒΒ

Με δεδομένη την νομοθετική υποχρέωση εφαρμογής του Πληρώνω-όσο-Πετάω στους Ελληνικούς δήμους με τον Ν. 4819/2021 ο Δήμος Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης, στρατηγικός εταίρος του έργου, ετοιμάζεται να γίνει η πρώτη τοπική αρχή στην Ελλάδα που θα εφαρμόσει σύστημα ΠΟΠ σε πλήρη κλίμακα, στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CEI-Greece. Η πιλοτική αυτή δράση εξελίσσεται ολοκληρώνοντας την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε εθνικό επίπεδο και τη σχετική προ-μελέτη για την εφαρμογή του ΠΟΠ στον Δήμο ΒΒΒ.

Πλήρης εφαρμογή του συστήματος ΠΟΠ πρώτη φορά σε ολόκληρο Δήμο, Δ. ΒΒΒ

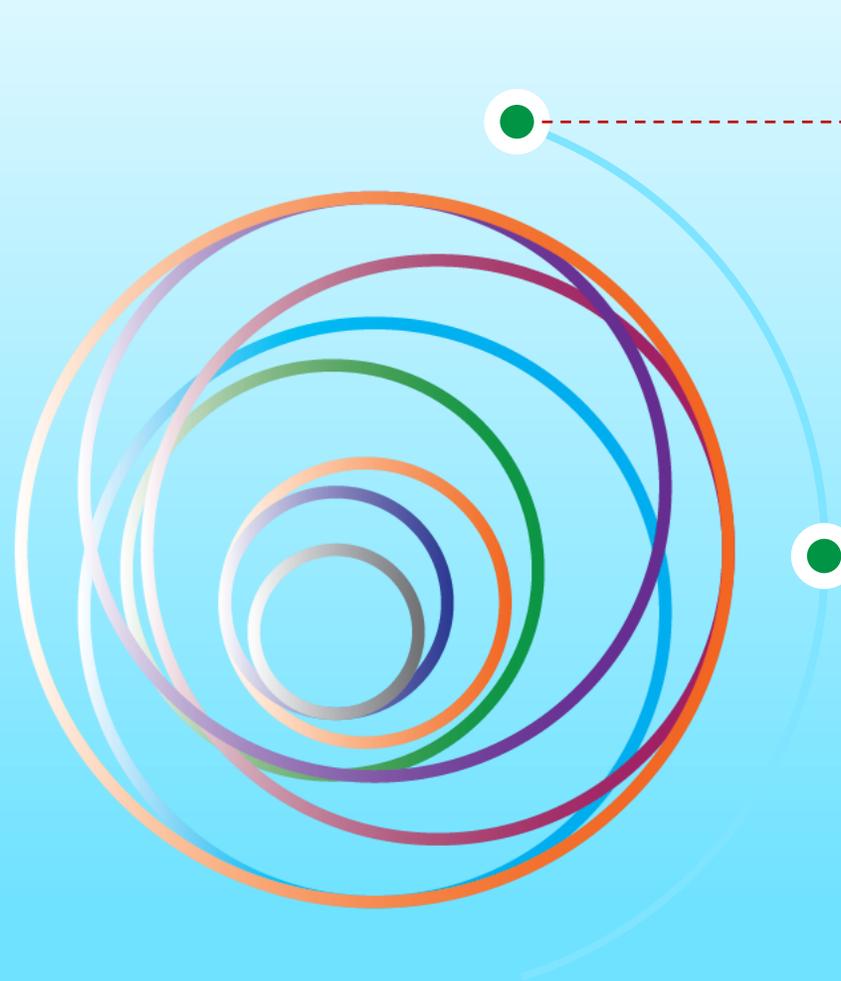
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

- Σακούλες αποκομιδής απορριμμάτων από τοπικά καταστήματα λιανικής **προπληρώνοντας** το αντίστοιχο τίμημα στους κατοίκους.
- Συλλογή ανάμεικτων αποβλήτων τους στις σακούλες.
- Τοποθέτηση **σε κάδο που θα εξυπηρετεί αποκλειστικά το κτήριο της κατοικίας τους**, (είτε μπροστά από το κτήριο είτε σε κατάλληλο ιδιωτικό χώρο, π.χ. αυλή), δηλαδή σε σημείο προσβάσιμο από το απορριματοφόρο την προκαθορισμένη ημέρα και ώρα αποκομιδής.
- Κατά τη συλλογή, κάθε κάδος θα καταγράφεται και το βάρος του θα διαβιβάζεται σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα.
- Τα νοικοκυριά κάθε κτηρίου θα έχουν ένα κλειδί για τον αντίστοιχο κάδο που εξυπηρετεί το κτήριο τους. **Κάθε κτήριο θα μπορεί να επιλέξει χωρητικότητα κάδου με βάση τις ανάγκες του (μπορεί επίσης να δοθεί επιλογή συχνότητας συλλογής).**
- **Παράλληλα, οι κάτοικοι θα εξυπηρετούνται από δίκτυο καφέ κάδων με κλειδαριά.** Οι καφέ κάδοι θα είναι αποκλειστικά προσβάσιμοι στους κατοίκους του κτηρίου και μόνο.

Προπαρασκευαστικές Δράσεις | LIFE-IP CEI - GREECE

A2

Προετοιμασία πιλοτικών εφαρμογών προώθησης κυκλικής οικονομίας

A2.1 Προετοιμασία των Ολοκληρωμένων Πράσινων Σημείων

A2.2 Μελέτες εφαρμογής σε πλήρη κλίμακα της Κυκλικής Οικονομίας στις νησιωτικές και ορεινές περιοχές

A2.3 Εκκίνηση αδειοδοτικής διαδικασίας για τα έργα επίδειξης

A2.4 Προπαρασκευαστικές μελέτες για την ολοκληρωμένη διαχείριση επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων (ΕΟΑ)

A2.4

Μεθοδολογική προσέγγιση σχεδιασμού ολοκληρωμένης διαχείρισης ΕΟΑ

Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης

✓ Καθορισμός περιοχής μελέτης (όρια δήμου ή ευρύτερη περιοχή σε περίπτωση συνένωσης δήμων π.χ. περιφέρεια

✓ Αποτύπωση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών οικιστικός σχεδιασμός, κ.λπ.) και υφιστάμενων υποδομών συλλογής και διαχείρισης των ΕΟΑ

-Προσδιορισμός ποσοτικής και ποιοτικής σύστασης των ΕΟΑ

Έρευνα για τον προσδιορισμό των εμπλεκόμενων φορέων που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την παραγωγή και διαχείριση των ΕΟΑ

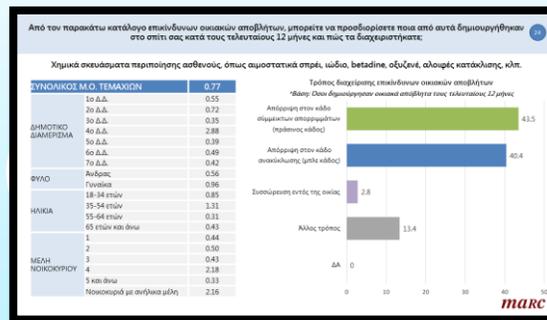
Συλλογή και ανάλυση ποσοτικών & ποιοτικών στοιχείων σχετικά με τα ΕΟΑ στις δύο περιοχές πιλοτικής εφαρμογής

Συγκέντρωση απόψεων πολιτών σχετικά με τη στάση στην απόρριψη των ΕΟΑ και την εφαρμογή μεθόδων χωριστής συλλογής

Έρευνα Κοινού μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων για τη συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων

✓ Πρόταση σχεδιασμού για το σύστημα χωριστής συλλογής και τις ενδεδειγμένες μεθόδους διαχείρισης (ενίσχυση σημείων συλλογής-επικοινωνιακές δράσεις, ΠΣ, καταστήματα, προκαθορισμένα σημεία συγκέντρωσης, ειδικά διαμορφωμένο όχημα Δήμου, κάδοι)

Μελέτες Ποιοτικής Σύστασης των ΕΟΑ στα αστικά στερεά απόβλητα των δύο περιοχών, με δειγματοληψίες και αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν βάσει συγκεκριμένων προτύπων

Κοινό Μεθοδολογικό Πλαίσιο για τις δύο πιλοτικές περιοχές

Διαχείριση επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων

Δήμος Αθηναίων & Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας

- 30 ειδικές κατασκευές
- Όχημα μεταφοράς
- Ενημερωτικό υλικό καμπάνιας ενημέρωσης των πολιτών

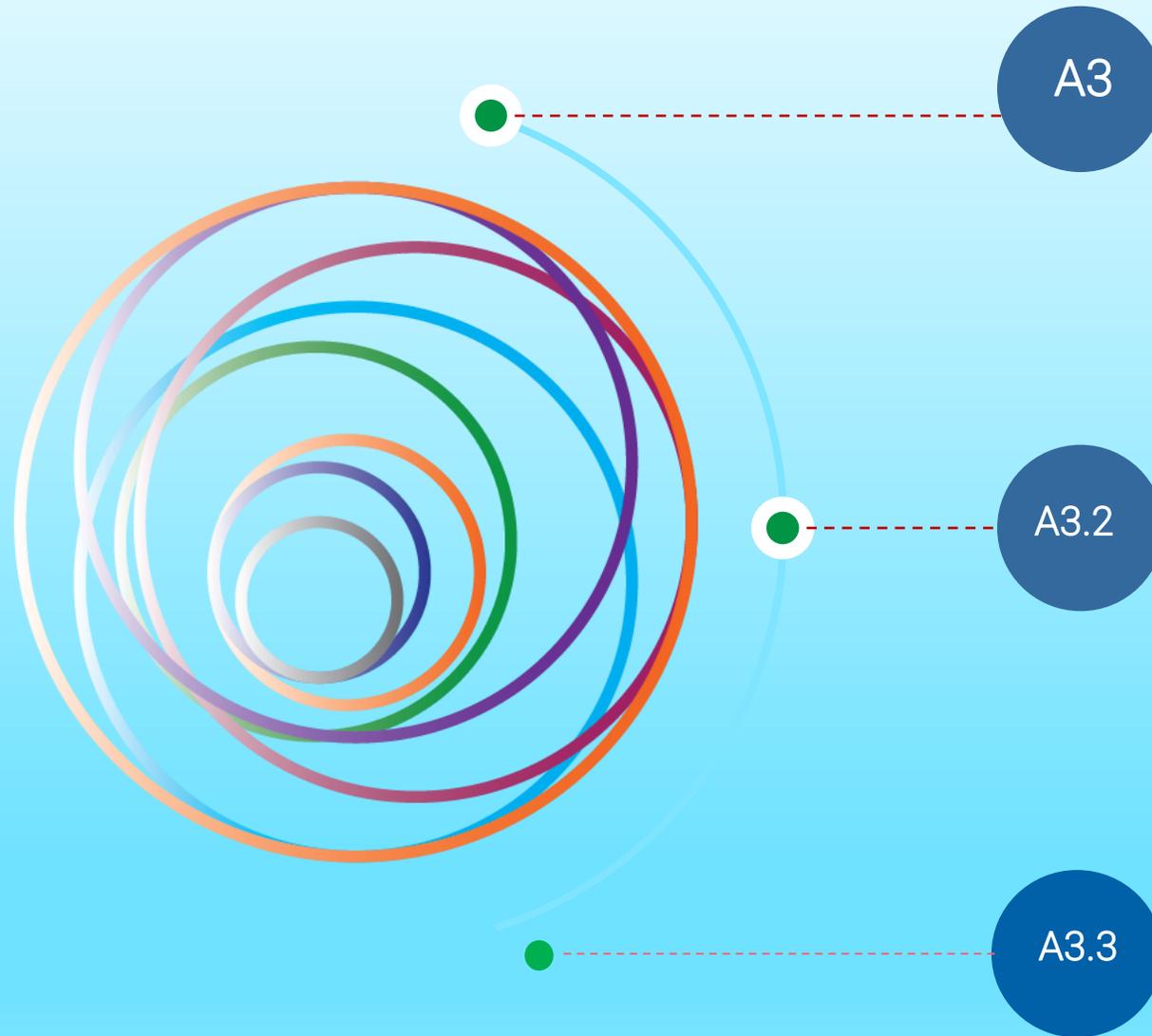
Δήμος Αθηναίων

- ✓ Όχημα για τη συλλογή των ΕΟΑ
- ✓ Προμήθεια των Τροχήλατων πλαστικών κάδων για τη συλλογή των διαφορετικών ρευμάτων
- ✓ Επαφές με τους αρμόδιους φορείς για τις διάφορες κατηγορίες ΕΟΑ που συλλέγονται στο Δ. Αθηναίων (Σύλλογοι φαρμακείων, ΙΦΕΤ, ΣΕΔ, κ.α.)
- ✓ Πιλοτική εφαρμογή του Ολοκληρωμένου συστήματος χωριστής συλλογής και διαχείρισης ΕΟΑ από 2 Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων ώστε στη συνέχεια να γίνει η βελτιστοποίησή του και να εφαρμοστεί στο σύνολο του Δήμου.

Διαχείριση επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Αξιολόγηση δυνατοτήτων εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας σε βασικούς τομείς

A3.1 Αξιοποίηση αγροδιατροφικών αποβλήτων-Οδηγός κυκλικής διαχείρισης αποβλήτων αγροδιατροφής

Αξιολόγηση των πρακτικών διαχείρισης αγροδιατροφικών αποβλήτων, Εντοπισμός σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, Ανάπτυξη στρατηγικών και εργαλείων για την ενισχυμένη διαχείριση των αγροδιατροφικών αποβλήτων μέσω της υιοθέτησης μιας προσέγγισης κυκλικής οικονομίας

- ✓ Συλλογή δεδομένων σχετικά με τα απόβλητα αγροτικών προϊόντων διατροφής σε τοπικό επίπεδο
- ✓ Εκτίμηση επιπτώσεων υφιστάμενων πρακτικών διαχείρισης στερεών αποβλήτων σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο
- ✓ Επισκόπηση των βέλτιστων ή / και καινοτόμων πρακτικών διαχείρισης
- ✓ Οδηγίες για την κυκλική διαχείριση των αποβλήτων αγροδιατροφής
- ✓ Ηλεκτρονικό εργαλείο υποστήριξης λήψης αποφάσεων

A3.2 Αξιολόγηση τεχνικής ετοιμότητας ως προς τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα απόβλητα **Οδηγοί για τη διευκόλυνση της εφαρμογής** (α) χωριστής συλλογής επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά, (β) του οικονομικού εργαλείου ΠΟΠ και (γ) για τα Πράσινα Σημεία»

Οδηγός για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (F1.5)

A3.3 Επισκόπηση υπάρχοντων προγραμμάτων/πρωτοβουλιών πρόληψης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων

ΟΔΗΓΟΙ

Οδηγός για τον σχεδιασμό συστήματος χωριστής συλλογής και διαχείρισης των Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων

Οδηγός για τα Πράσινα Σημεία

Ο σκοπός αυτής της δράσης είναι να συμβάλει στην εφαρμογή των νέων υποχρεώσεων που απορρέουν από το ευρωπαϊκό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές αποτελούν πλέον και διατάξεις του νέου εθνικού νομοθετικού πλαισίου για τα απόβλητα. Συνεπώς η δράση στοχεύει να παρέχει τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή α) της χωριστής συλλογής των ΕΟΑ και β) του οικονομικού εργαλείου ΠΟΠ, με την ολοκλήρωση κατάλληλων οδηγιών που θα διευκολύνουν τους δήμους της χώρας να λάβουν ορθές αποφάσεις, ιδιαίτερα κατά το στάδιο του σχεδιασμού, ώστε σταδιακά να εναρμονιστούν και να υιοθετήσουν με επιτυχία τα παραπάνω, στο πλαίσιο των διοικητικών αρμοδιοτήτων τους. Επιπρόσθετα, θα παραχθεί κι ένας σύντομος οδηγός για τα πράσινα σημεία και τα κέντρα επαναχρησιμοποίησης, προκειμένου να εξοικειωθούν οι δήμοι και οι πολίτες με τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής τέτοιου είδους υποδομών.

Εικόνα Π.2.3. Παραδείγματα σακούλων ΠΟΠ

Οδηγός εφαρμογής του Πληρώνω-όσο-Πετάω

Η ιεραρχία των προμηθειών – Βασισμένο στην Ιεραρχία των Αποβλήτων και το Public Procurement for a Circular Economy, European Commission, 2017

Παρουσιάζει το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, τα βήματα που εφαρμόζονται στις ΠΔΣ, καθώς και όλες τις σχετικές έννοιες για την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας από τις αναθέτουσες αρχές

Οδηγός για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ)

C1 Ολοκληρωμένα Πράσινα Σημεία

Όχι μόνο για συλλογή των αποβλήτων αλλά και την εκ νέου προώθηση των αντικειμένων (όπως έπιπλα, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ρούχα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, βιβλία, παιχνίδια κ.λπ.) για την επαναχρησιμοποίηση ή την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση

- ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
- ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ
- ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

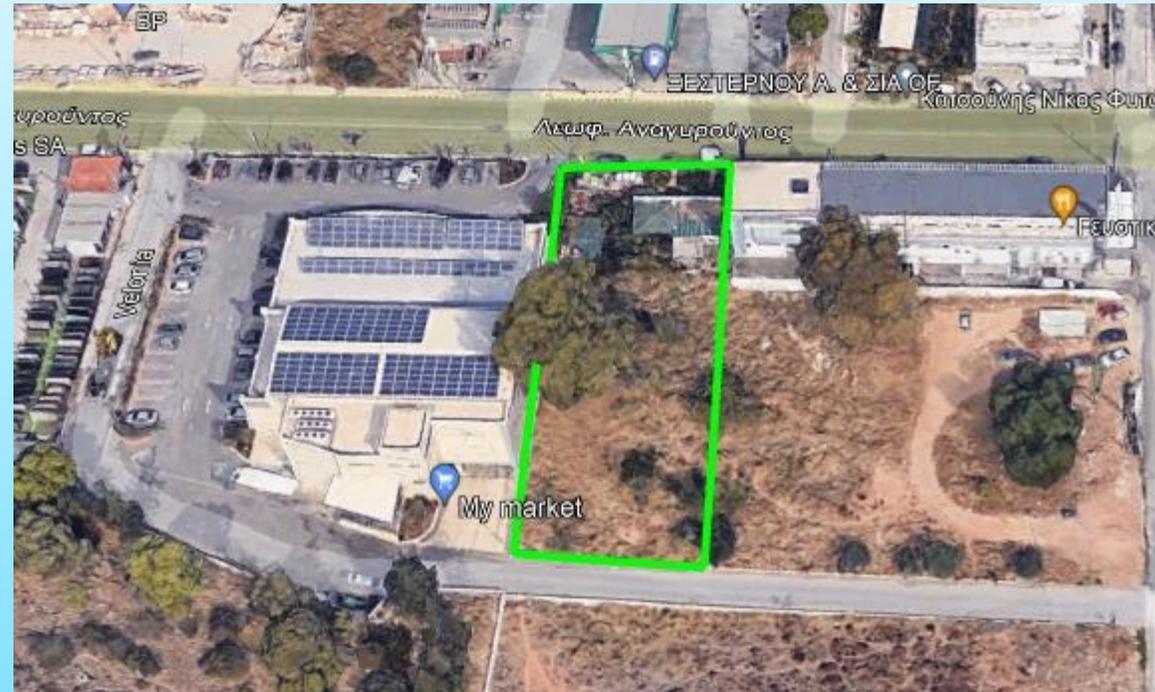

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΟΤ52, κληροδότημα Κοκκώση εντός της περιοχής του «Ελαιώνα»

ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ

Οικόπεδο 04-ΟΤ255 Α, ιδιοκτησίας Δήμου Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης, Αναγυρούνητος 16, 16672, Βάρη, 1.601,59 τ.μ

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θα δημιουργηθούν δύο Πράσινα Σημεία, ένα Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης (ΚΔΕΥ) κι ένα Βιωματικό Πάρκο για τη διάχυση δράσεων Κυκλικής Οικονομίας (επισκευή-επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση) στο μαθητικό και νεανικό κοινό της πόλης.

Τα δύο Πράσινα Σημεία χωροθετούνται στις οδούς, Γ. Αγγέλου 32 - σε χώρο έκτασης 253 m²- και Κατσιμίδη 13 - σε χώρο έκτασης 281 m² - ενώ το ΚΔΕΥ θα δημιουργηθεί στην οδό Καρακάση 28, σε χώρο έκτασης 506 m².

Το Βιωματικό Πάρκο επισκευής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης θα χωροθετηθεί στην οδό Κομοτηνής 2.

Βιωματικό Πάρκο Κυκλικής Οικονομίας
(Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης-Ανακύκλωσης)
στην οδό Κομοτηνής 2

circulargreece
ώρα για δράση

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2 Πράσινα Σημεία

Στις οδούς Γ. Αγγέλου 32 (253 τ.μ.) και Κατσιμίδη 13 (281 τ.μ.)

1 Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης (ΚΔΕΥ)
στην οδό Καρακάση 28 (506 τ.μ.)

C2 Δράση Υλοποίησης

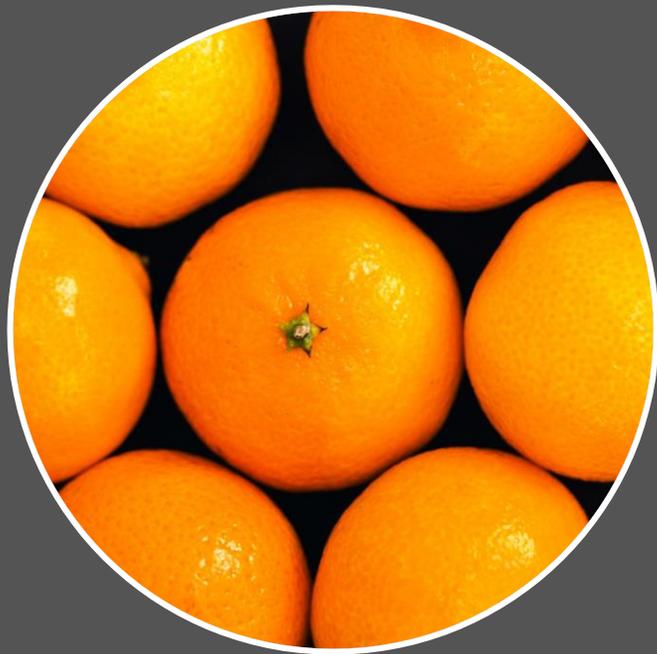

Πιλοτικές δράσεις εφαρμογής κυκλικής οικονομίας

Σε τρία διαδοχικά στάδια:

- Προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού και δημιουργία του δικτύου συλλογής
- Αδειοδότηση των σχετικών λειτουργιών
- Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων και λεπτομερής συντονισμός

- Ανακυκλώσιμα
- Βιοαπόβλητα
- Κλωστοϋφαντουργικά, ογκώδη
- Καμπάνιες ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ

Πρόληψη Παραγωγής Αποβλήτων Τροφίμων

Οι δράσεις επικεντρώνονται στην δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος για την παρακολούθηση και την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων από την παραγωγή έως την κατανάλωση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851

C4.1 Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης και της ετήσιας παραγωγής αποβλήτων τροφίμων στην Ελλάδα

Προβλέπεται η διαμόρφωση μεθοδολογικού πλαισίου μέτρησης αποβλήτων τροφίμων, η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και η ετήσια καταγραφή τους στην Ελλάδα.

C4.2 Ανάπτυξη & λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την παρακολούθηση και διαχείριση πρόληψης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων

Περιλαμβάνεται η ανάπτυξη και η λειτουργία εξειδικευμένης πλατφόρμας που θα αποτελέσει κόμβο για την παρακολούθηση και τη διαχείριση της πρόληψης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων.

C4.3 Δράσεις επίδειξης για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων & περισσευμάτων

Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης.

Πρόληψη της σπατάλης τροφίμων σε αριθμούς...

Από Σεπτέμβριο 2022 μέχρι Μάρτιο 2023 παρελήφθησαν 172,163 τόνοι φρούτων και λαχανικών και μετά από διαλογή προσφέρθηκαν σε φορείς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 141,899 τόνοι. Αναλυτικά από την Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης:

2022	Ανακτήθηκαν (t)	2023	Ανακτήθηκαν (t)
Σεπτέμβριος	25,267	Ιανουάριος	12,100
Οκτώβριος	17,317	Φεβρουάριος	15,359
Νοέμβριος	23,186	Μάρτιος	26,780
Δεκέμβριος	21,890	Total	54,239
Total	87,660		

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΜΑΧΙΩΝ

- ✓ Πιλοτικές περιοχές
  - ✓ Περιφέρεια Κρήτης
  - ✓ Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
  - ✓ Περιφέρειες Νοτίου και Βορείου Αιγαίου
- ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΥΠΕΝ & ΣΥΜΜΑΧΙΩΝ**

Υπογραφή για 23 Διμερείς Συμφωνίες μεταξύ διαμορφωμένων συμμαχιών και ΥΠΕΝ

ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

18 Σχέδια: αξιολόγηση επιλογών διαχείρισης, προσδιορισμός έργων και υποδομών, βιώσιμες προτεινόμενες λύσεις.

Τα έργα διαχείρισης αποβλήτων αγροδιατροφής που θα περιλαμβάνονται στα Σχέδια θα παρακολουθούνται:

- ✓ Τεχνικο-οικονομική ωριμότητα
- ✓ Επιχειρησιακό σχέδιο συμφωνίας
- ✓ Οικονομική βιωσιμότητα συμφωνίας
- ✓ Πρόοδος υλοποίησης

ΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Που θα προκύψουν από τις σχετικές αγροδιατροφικές δραστηριότητες

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέσω της ανάπτυξης υποδομών διαχείρισης αποβλήτων αγροδιατροφικών προϊόντων

ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Αναζήτηση διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων για κάθε εθελοντική συμμαχία

Ανάπτυξη τεχνικών προδιαγραφών ΚΟ για χρηματοδοτικά εργαλεία & ενσωμάτωση δεικτών & τεχνικών προδιαγραφών της ΚΟ στη διαχείριση αποβλήτων

C6.1

Ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων και ενσωμάτωση δεικτών μέτρησης της κυκλικής οικονομίας

Ανάπτυξη & επικαιροποίηση των προτύπων για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία

C6.2

Νέα πρότυπα και νομοθετικές προτάσεις για την αξιοποίηση των αποβλήτων με βάση τις αρχές της κυκλικής οικονομίας:

- ✓ 50 πρότυπα θα μεταφραστούν στα ελληνικά
- ✓ 30 πρότυπα θα αναθεωρηθούν και συμπεριληφθούν σε νομοθετικές προτάσεις
- ✓ 10 νέα πρότυπα που θα αναπτυχθούν από το NQIS/ELOT για την κάλυψη ενδεχομένων αναγκών σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό

Εφαρμογή του Πληρώνω-όσο-Πετάω (ΠΟΠ) στον Δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης

C6.3

Πλήρης εφαρμογή για πρώτη φορά σε ολόκληρο τον Δήμο

circulargreece
ώρα για δράση

C7.1

Στοχευμένα εργαστήρια
οικοδόμησης δυναμικού
➤ **14-16/6**
Αλεξανδρούπολη

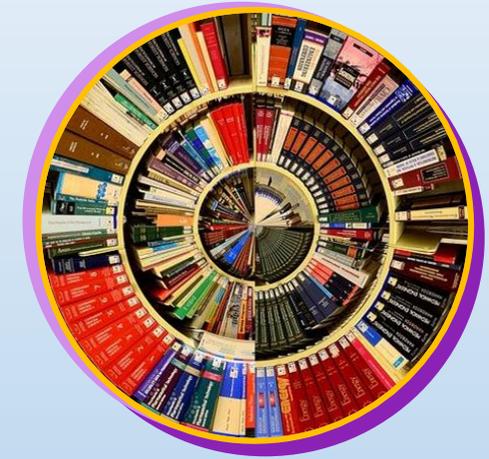
C7.2

Ανάπτυξη φόρουμ διαλόγου
ενδιαφερόμενων μερών για
την πρόληψη παραγωγής
αποβλήτων τροφίμων
➤ **Το δεύτερο τον**
Οκτώβριο στην Αθήνα

C7.3

Εξ' αποστάσεως
εκπαίδευση των
ενδιαφερόμενων μερών

C7.4

Ανάπτυξη εθνικού
διαδικτυακού
αποθετηρίου
(ηλεκτρονικής βάσης
δεδομένων) για την
Κυκλική Οικονομία

- ✓ Το εθνικό πλαίσιο περιλαμβάνει 56 εθνικούς δείκτες κυκλικής οικονομίας που ομαδοποιούνται σε 19 δέσμες δεικτών, οι οποίες κατατάσσονται σε 6 άξονες – θεματικές παρακολούθησης: παραγωγή και κατανάλωση, διαχείριση αποβλήτων, δευτερογενείς πρώτες ύλες, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία, ενέργεια -κλίμα και νερό
- ✓ Ολοκλήρωση σχεδιασμού (blue print) της δημιουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Κυκλικής Οικονομίας: με οργανωμένη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων από επίσημες πηγές πληροφόρησης, θα δημοσιοποιούνται τα δεδομένα και οι τάσεις των εθνικών δεικτών κυκλικής οικονομίας, που θα συνοδεύονται με πίνακες, γραφήματα και μεταδεδομένα, καθώς και περιγραφικά κείμενα του αντικείμενου παρακολούθησης των δεικτών και της σύνδεσή τους με τις εθνικές πολιτικές και στόχους. Στο παρατηρητήριο θα δημοσιοποιούνται επιπλέον οι προβλεπόμενες εκθέσεις αναφοράς που θα καταρτίζονται σε διετή βάση με τα συγκεντρωτικά στοιχεία και πορίσματα της πορείας εφαρμογής της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα

D1. Ανάπτυξη δεικτών κυκλικής οικονομίας σε εθνικό επίπεδο και για σημαντικούς οικονομικούς τομείς καθώς και αξιακές αλυσίδες.

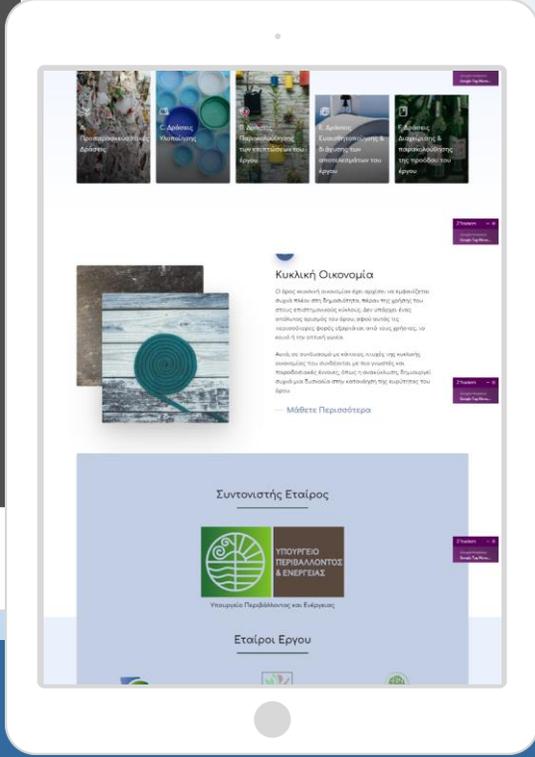
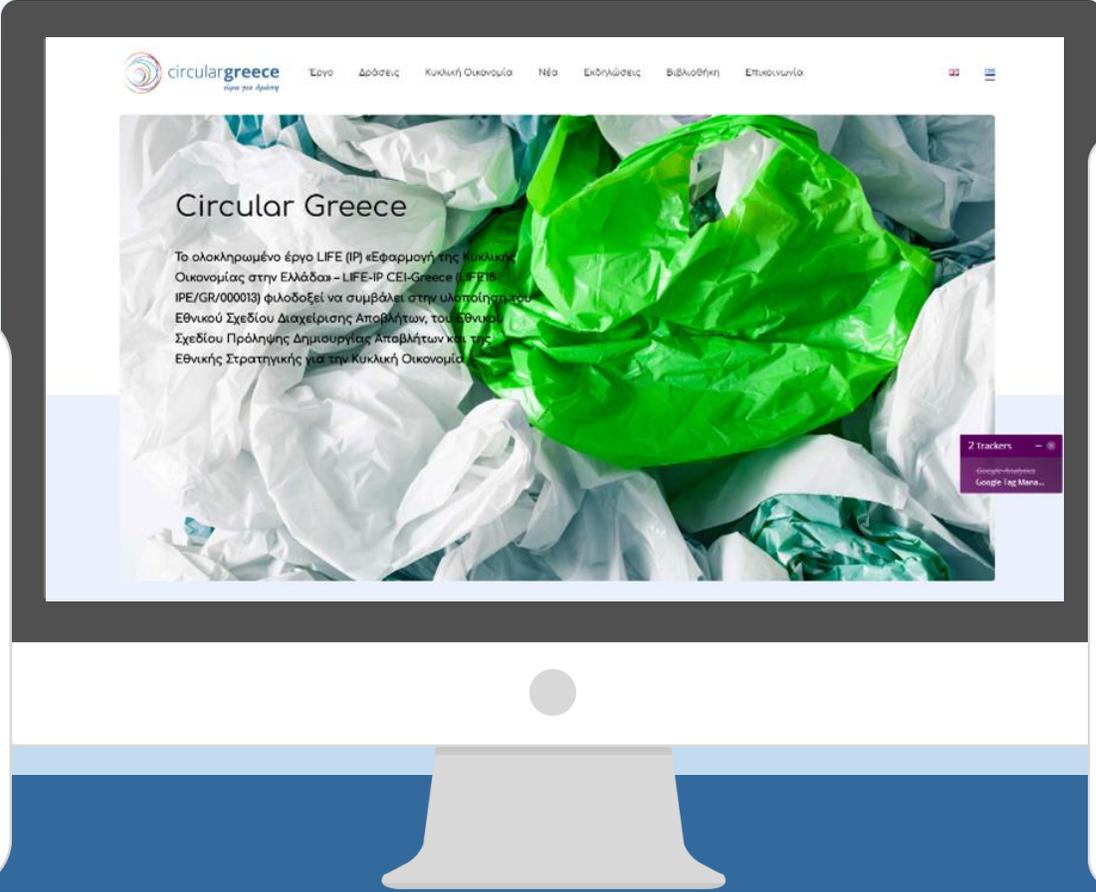
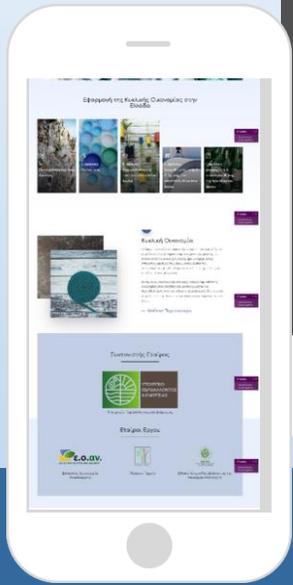
D2. Παρακολούθηση δεικτών κυκλικής οικονομίας σε εθνικό επίπεδο και για σημαντικούς οικονομικούς τομείς καθώς και αξιακές αλυσίδες.

- Τη διαμόρφωση εθνικών δεικτών
- Και τη σύσταση εθνικού παρατηρητηρίου

D3. Παρακολούθηση του αντίκτυπου των πιλοτικών δράσεων και των δράσεων επίδειξης του έργου

D4. Εκτίμηση κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων των δράσεων του έργου

D5. Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων & ενίσχυση οικοσυστημικών υπηρεσιών.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

<https://circulargreece.gr>

Δράσεις ευαισθητοποίησης & διάχυσης του Έργου

E1.1
Επικοινωνιακή
Στρατηγική

E1.2
Έρευνα κοινής γνώμης
και ομάδων εστίασης
✓ 1^ο Κύμα Έρευνας
Κοινής Γνώμης

E1.3
Δημιουργία
βιωματικού πάρκου
Ανακύκλωσης,
Επισκευής,
Επαναχρησιμοποίησης
Θεσσαλονίκη

E1.4
Δημιουργία ιστοτόπου
του έργου και Μέσων
Κοινωνικής Δικτύωσης

E1.5
Δημιουργία
πληροφοριακού/οπτι-
κοακουστικού υλικού
✓ Newsletters
✓ Δελτία Τύπου
✓ Video-Radio Spots
✓ Φυλλάδια

E1.6
Ενημερωτικές
Πινακίδες Έργου

E1.7
Περιφερειακές
εκδηλώσεις
ευαισθητοποίησης
(Μακεδονία-Θράκη)

E1.8
Τοπικές δράσεις
ευαισθητοποίησης για
τις δράσεις επίδειξης
του έργου (BBB, Τήνος,
Αλόνησος, Πάρος-
Αντίπαρος)

E1.9
Οργάνωση συνεδρίων
✓ 1^ο Συνέδριο, Ιαν
2021
✓ 2^ο Συνέδριο, Νοε
2023

E1.10
Εκλαϊκευμένη
Έκθεση
Layman's

E2
Δικτύωση σε
ευρωπαϊκό/διεθνές
επίπεδο
(πρωτοβουλίες και
θεματικά εργαστήρια).

E3
Αναπαραγωγή
μεταφορά των
αποτελεσμάτων του
έργου, Οδηγός καλών
πρακτικών &
Εγχειρίδιο Οδηγιών

Έκθεση αποτελεσμάτων του 1^{ου} κύκλου έρευνας κοινής γνώμης

Η έρευνα ολοκληρώθηκε τηλεφωνικά με τη χρήση ερωτηματολογίου με τη μέθοδο της πολυσταδιακής δειγματοληψίας βάσει φύλου, ηλικίας, εκπαιδευτικού υποβάθρου και γεωγραφικής κατανομής (αστικός και περιφερειακός ιστός, σε πανελλαδικό επίπεδο).

Ο 1ος κύκλος έρευνας κοινής γνώμης περιλαμβάνει ποσοτική αποτίμηση αλλά και ποιοτική ανάλυση των αντιληπτών αξιών και προσδοκιών σε επίπεδο ομάδων εστίασης. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας ελήφθη υπόψη το νέο Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, η Εθνική Στρατηγική & το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Κυκλική Οικονομία καθώς και το έργο LIFE-IP CEI-Greece.

circulargreece
ώρα για δράση

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κυκλική Οικονομία

Οι πολίτες δεν γνωρίζουν την έννοια της Κυκλικής Οικονομίας, ως εκ τούτου δεν είναι εξοικειωμένοι με την εφαρμογή της.

Συστήματα Ανακύκλωσης

Μεγάλο ποσοστό πολιτών γνωρίζουν τα συστήματα ανακύκλωσης όπως η κομποστοποίηση και τα πράσινα σημεία και συμμετέχουν ενεργά σε δράσεις ανακύκλωσης μέσω του διαχωρισμού αποβλήτων.

Ανακύκλωση – Κάδοι

Η έλλειψη κάδων και οι γεμάτοι κάδοι αποτελούν ένα καταγεγραμμένο στη συνείδηση των πολιτών εμπόδιο, ενώ ένα ποσοστό τους δεν πιστεύει ότι διενεργείται ανακύκλωση στην πράξη. Ο κάδος θεωρείται αποδοτικό σύστημα ανακύκλωσης από τους πολίτες καθώς τους είναι ένα γνώριμο και οικείο μέσο.

Χωριστά ρεύματα – Πράσινα Σημεία

Τα ελληνικά νοικοκυριά είναι πρόθυμα να συλλέγουν περισσότερα χωριστά ρεύματα, όπως υπολείμματα τροφών, και να παραδίδουν ανακυκλώσιμα και χρησιμοποιημένα αντικείμενα σε πράσινα σημεία.

Επαναχρησιμοποίηση

Οι καταναλωτές της ελληνικής αγοράς είναι εξοικειωμένοι με την ιδέα της χρήσης επιδιορθωμένων προϊόντων αντί μιας νέας αγοράς και προτιμούν να δωρίζουν αντί να πετούν.

Εφαρμογή της έννοιας της Κυκλικής Οικονομίας

Οι πολίτες δηλώνουν ότι προτρέπουν τους οικείους τους να συμμετέχουν σε δράσεις επαναχρησιμοποίησης/επισκευής/ανακύκλωσης. Προκειμένου όμως να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν την έννοια της κυκλικής οικονομίας, θεωρούν ότι απαιτείται ουσιαστική βελτίωση/ενίσχυση των δράσεων ενημέρωσης ευαισθητοποίησης.

Δημιουργία πληροφοριακού – οπτικοακουστικού υλικού

Δράση E1.5

1^ο & 2^ο ραδιοφωνικό spot

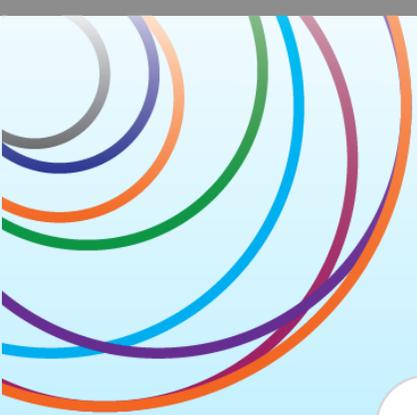
Βασίλης Χαράλαμπόπουλος

Όταν ήμουν μικρός

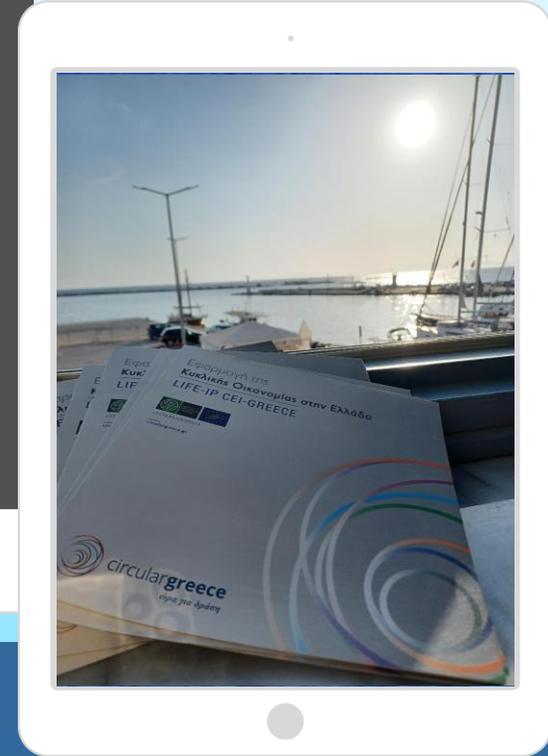
Όταν ήμουν μικρός, ήμουν ένα πλαστικό μπουκάλι, πεταμένο στην άκρη του δρόμου. Μέχρι που μια μέρα ένα παιδικό χέρι με πήρε και με έβαλε σε έναν κάδο ανακύκλωσης. Από τότε, η ζωή μου απέκτησε νόημα!

1^ο & 2^ο τηλεοπτικό spot

Τα spot του έργου απευθύνονται στο ευρύ κοινό, εξηγώντας με απλές και κατανοητές έννοιες τι είναι η κυκλική οικονομία και ποια είναι τα οφέλη από την υιοθέτησή της

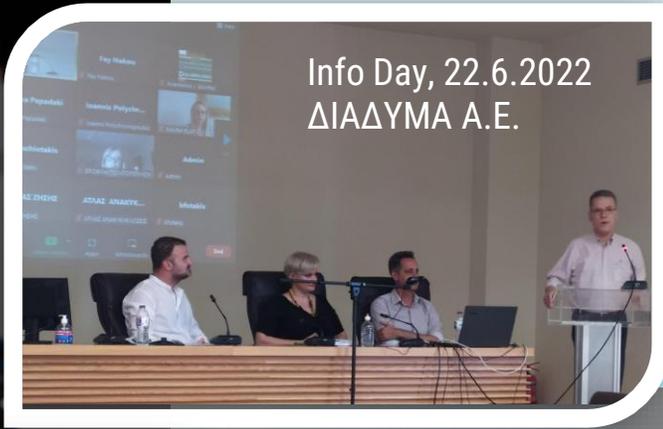
[Περισσότερα εδώ](#)

ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ και INFO DAYS

Το έργο έχει οργανώσει σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων τοπικής εμβέλειας για τις πιλοτικές δράσεις του στους δήμους Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, Τήνου, Αλοννήσου, Πάρου & Αντιπάρου καθώς και στην Δ. Μακεδονία στην πόλη της Κοζάνης, και μία σειρά εργαστηρίων ευαισθητοποίησης για μαθητές στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εβδομάδας μείωσης αποβλήτων που διεξάγεται κάθε Νοέμβριο.

Δράση Ε1.8 | Τοπικές δράσεις ευαισθητοποίησης για τις δράσεις επίδειξης του έργου

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΙΣ 11.10.2021

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΙΣ 22.09.2021

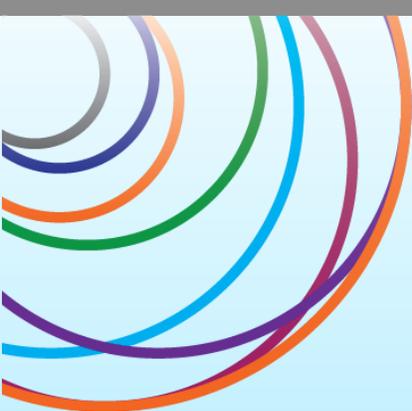

[Περισσότερα εδώ](#)

Δήμος Τήνου
Κυκλική Οικονομία στις Κυκλάδες –
Η περίπτωση της Τήνου

Δήμος Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης –
Οδεύοντας προς μια κοινωνία μηδενικών
αποβλήτων

[Περισσότερα εδώ](#)

Εναρκτήριο συνέδριο έργου

Στο εναρκτήριο συνέδριο απεύθηναν χαιρετισμούς οι:

Κωνσταντίνος Αραβώσης

ΓΓ Φυσικού Περιβάλλοντος &
Υδάτων, ΥΠΕΝ

Μανώλης Γραφάκος

ΓΓ Συντονισμού Διαχείρισης
Αποβλήτων, ΥΠΕΝ

Ευστάθιος Σταθόπουλος

Πρόεδρος Πράσινου Ταμείου

Πάυλος Δίκος

Θεματικός Συντονιστής για το
Περιβάλλον, ΝΕΕΜΟ ΕΕΙΓ

Αναστασία Αρφανάκου

Προϊσταμένη Διεύθυνσης
Διαχείρισης Αποβλήτων, ΥΠΕΝ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το εναρκτήριο συνέδριο του έργου, που απευθύνονταν σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται με την μετάβαση της χώρας μας στην Κυκλική Οικονομία, το οποίο διοργανώθηκε διαδικτυακά.

Αναμενόμενα αποτελέσματα (1/2)

Λειτουργία 3 Ολοκληρωμένων Πράσινων Σημείων (1 στο Δήμο Θεσσαλονίκης, 1 στο Δήμο Αθηναίων & 1 στο Δήμο Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης)

1

Ανάπτυξη και λειτουργία 5 συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων εφαρμόζοντας την ιεράρχηση αποβλήτων και τη νέα νομοθετική δέσμη μέτρων για τα απόβλητα στη βάση των αρχών της κυκλικής οικονομίας (4 σε νησιά: Τήνο, Αλόνησο, Θήρα, Πάρο & Αντίπαρο και 1 σε ορεινό δήμο: Ναυπακτία)

2

Ανάπτυξη και λειτουργία 2 συστημάτων συλλογής και διαχείρισης επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων (στον Δήμο Αθηναίων και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας)

3

Πλήρης εφαρμογή συστήματος «Πληρώνω όσο Πετάω» (Pay-As-You-Throw) στον Δήμο Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης

4

Καταγραφή και παρακολούθηση παραγωγής αποβλήτων τροφίμων στην Ελλάδα

5

Αναμενόμενα αποτελέσματα (2/2)

- 1 Ανάπτυξη πλατφόρμας παρακολούθησης και φόρουμ για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων
- 2 Ανάπτυξη και λειτουργία ενός Βιοματικού Πάρκου Ανακύκλωσης, Επιδιόρθωσης και Επαναχρησιμοποίησης στη Θεσσαλονίκη
- 3 Ανάπτυξη εθνικών δεικτών και δημιουργία παρατηρητηρίου για την κυκλική οικονομία
- 4 Εκπόνηση Ειδικού Προγράμματος Πρόληψης δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων
- 5 Ανάπτυξη 10 νέων προτύπων για δευτερογενή υλικά

Αναμενόμενες επιπτώσεις έργου

Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων από τους Δήμους

Προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων

Βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων/ βιομηχανιών του τομέα αγροδιατροφής

Αλλαγή της στάσης των πολιτών όσον αφορά στη διαχείριση αποβλήτων:

- ✓ Πρόληψη
- ✓ Επαναχρησιμοποίηση
- ✓ Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση
- ✓ Χωριστή συλλογή
- ✓ Ενεργός Συμμετοχή

Οικοδόμηση δυναμικού, μέσα και συνέργειες για την ενίσχυση της Κυκλικής Οικονομίας

Ευαισθητοποίηση ενδιαφερόμενων μερών για την ανάπτυξη της Κυκλικής Οικονομίας

Ενσωμάτωση αρχών Κυκλικής Οικονομίας στα κριτήρια χρηματοδότησης

Επικοινωνήστε μαζί μας

 Επισκεφθείτε το Έργο circulargreece:
<https://circulargreece.gr>

 circulargreece@prv.ypeka.gr

 213 1513081

Ενημερωτικό Φυλλάδιο Έργου, δείτε ΕΔΩ.

Τηλεοπτικά (ΕΔΩ) και ραδιοφωνικά (ΕΔΩ) σποτ του έργου.

Βρείτε μας στα social media: Circular Greece

circulargreece
ώρα για δράση